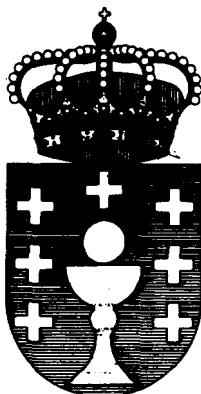

DIARIO DE SESIONES

PARLAMENTO DE GALICIA

II LEXISLATURA

Presidencia do Excmo. Sr. D. Tomás Pérez Vidal

Sesión Plenaria n.º 62

Celebrada o luns 21 de setembro de 1987

ORDE DO DÍA

Punto único:

Debate e votación da moción de censura presentada polos 22 Deputados adscritos ó Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia, para esixir responsabilidade política da Xunta, do seu Presidente e dos Conselleiros, que inclúe a D. Fernando González Laxe como candidato á Presidencia da Xunta (núm. 7.828, pub. no BOPG núm. 171, do 16 de setembro de 1987).

(Continúa a Orde do Día no Diario de Sesións núm. 63, do martes 22 de setembro de 1987).

SUMARIO

Ábrese a Sesión ás cinco e quince minutos da tarde.

O señor Presidente rógalle ó señor Secretario que dea lectura á Orde do Día e á comunicación de inasistencias xustificadas. Así o fai o señor Secretario (Núñez Carreira).

Debate e votación da moción de censura presentada polos 22 Deputados adscritos ó Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia, para esixir responsabilidade política da Xunta, do seu Presidente e dos Conselleiros, que inclúe a D. Fernando González Laxe como candidato á Presidencia páx. 3955

O señor González Laxe fai a presentación da moción de censura e a defensa do seu programa de goberno.

O señor Presidente suspende a Sesión ata mañá ás dezasete horas.

Suspéndese a Sesión.

Eran as seis e cincuenta e cinco minutos da tarde.

Abrese a Sesión, eran as cinco e quince minutos da tarde.

O señor PRESIDENTE: Señorías, ábrese a Sesión.

Rógolle ó señor Secretario que dea lectura á Orde do Día e á comunicación de inasistencias xustificadas.

O señor SECRETARIO (Núñez Carreira): A Orde do Día da Sesión é a seguinte:

Punto único. Debate e votación da moción de censura presentada polos 22 Deputados adscritos ó Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia, para esixir responsabilidade política da Xunta, do seu Presidente e dos Conselleiros, que inclúe a don Fernando González Laxe como candidato á Presidencia da Xunta (Número 7.828 publicada no BOPG nº 161, do 16 de setembro de 1987).

Non hai comunicación de inasistencias.

O señor PRESIDENTE: Presentación da moción e defensa do programa de goberno polo candidato.

Señor González Laxe, ten a palabra.

O señor GONZÁLEZ LAXE: Señor Presidente, Señorías, o día 15 do mes en curso o Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia presentou na Mesa deste Parlamento un escrito no que se suliñaban, en 8 puntos, as razóns que nos levaron a lle presenta-la moción de censura ó actual Presidente da Xunta.

A moción de censura, por dicilo coas mesmas palabras dun ilustre membro do Partido do señor Presidente en ocasión parcialmente parella a esta, supón unha técnica de control do Executivo polo Lexisla-

tivo, xustamente a máis importante por implicar un xuício xeral sobre a xestión do Goberno e o seu rexeitamento porque non levou a cabo a súa xestión en beneficio do interese común.

A moción de censura debe entenderse, pois, como un técnica normal de control e acollerse con rotundidade como unha iniciativa parlamentaria lóxica e sempre posible.

Esta correcta descrición do mecanismo debe ser ben recibida por tódolos demócratas de Galicia e tódolos galegos preocupados pola boa andaina da vida pública deste país. E opinión común que, nun sistema democrático, o debate político ten como escenario institucional o Parlamento.

O Grupo Parlamentario Socialista, o principal da oposición, ten a obriga de lle facer saber ó pobo galego --non soamente ós seus votantes-- cal é a situación deste país na encrucillada presente e, ó mesmo tempo, presentar solucións razoadas e politicamente viables.

Esperar outra cousa da oposición sería o mesmo que convidala a demitir dos seus deberes. Sería unha forma de prevaricación de resultados funestos.

Tendo en conta a degradación acelerada do Goberno da Xunta e do Partido que debería apoialo, ninquén poderá acusa-lo Partido Socialista de precipitación ou de aventureirismo político.

Aí está o enorme exercicio de discreción con que o meu Partido seguiu os acontecementos de todos coñecidos, sen intentar en ningún momento tirar proveito da situación de debilidade do Goberno. O Partido Socialista non é responsable --como algúns pretenden facer crer-- da actual situación de dispersión do Grupo Popular, tamén nisto imitador tardío dos seus correligionarios de Madrid.

O Partido Socialista si que é

responsable de pór--los medios legais e políticos necesarios para que os cidadáns galegos non teñan que seguir a padece--la incompetencia e maila irresponsabilidade dun Goberno que non merece tal nome.

Señorías, antes de pasar á explicación polo miúdo do programa alternativo que teño a honra de presentarlle a esta Cámara, quero insistir nas consideracións que moveron ó noso Grupo Parlamentario a presenta--la moción de censura.

Considerámo--la moción de censura como un acto normal, lexítimo, e mais como unha vía válida para sanciona--la inoperancia do Goberno actual e non un simple exercicio de desaforo.

Considerámo--la moción de censura como un deber político fronte á probada incapacidade da Xunta para defende--los intereses xerais do país.

Consideramos, aínda máis, que é tamén un deber moral co país actuar dun xeito exemplar pondo en marcha o mecanismo axustado á gravidade do momento.

Pero aínda hai outras razóns, Señorías, que por si mesmas xustifican unha moción de censura nas actuais circunstancias.

Queremos rematar dunha vez coa confusión política e co caos administrativo, motivo de indignación xeral do país.

Queremos evitar que o Goberno siga eludindo as súas responsabilidades políticas. xa que este Goberno non conta co apoio parlamentario para o cumprimento das súas obrigas, nin tivo azos para se someter á moción de confianza, e o Grupo Parlamentario Socialista está resolto a exercer--las responsabilidades que lle cómpren.

Queremos rematar co desgoverno. Todo o mundo sabe, incluídos os integrantes do Executivo, que o Goberno non funciona e tampouco fun-

ciona o aparello administrativo. E unha irresponsabilidade gobernamental que coñecen os cidadáns. E unha experiencia padecida por moita xente deste país, e non precisa, desgraciadamente, ningunha proba.

O trámite máis simple pode ser cousa de meses, cando non de anos; os acredores bufan, os funcionarios pagan as culpas dos gobernantes e o pobo ten a seguridade de que está sendo estafado, porque o Goberno Galego non goberna. Todo este estado de cousas ten un responsable: o señor Presidente e mailo Grupo Parlamentario que ó sustentalo consente este lamentable estado de cousas.

Queremos rematar coas campañas de intoxicación interesadas para facer crer que non é posible nin lexítima unha alternativa ó Goberno da Xunta. Pensamos que esas reaccións son froito da desesperación política e do medo á perda inminente do poder político.

Fronte a esas reaccións, e no uso lexítimo dos mecanismos institucionais, imos presentar un programa con engado e contidos de seu que miran preferentemente á solución dos problemas de Galicia, é dicir, dos problemas cotidiáns dos galegos.

Señorías, o noso programa non é unha declaración de intencións, senón que é o resultado da análise severa das necesidades do país, das de hoxe e das que veñen enriba, reclamando e urxindo solucións eficaces. O noso programa está marcado pola identificación coa Nosa Terra. Así o entendemos. Así queremos que sexa entendido.

Coa mesma lexitimidade, e seguindo unha práctica universalmente aceptada, queremos configurar un Goberno de coalición coas forzas políticas que se identifiquen co programa que presentamos e estean dispostas a levalo á práctica durante o tempo que falta para completa--la Lexislatura.

Por iso convidamos a tódolos

Grupos Parlamentarios que coincidan coa necesidade desta formulación a que sumen os seus esforzos para que prospere esta moción de censura e axuden a abri--las portas do futuro de Galicia.

Estamos diante dunha nova etapa da historia do noso pobo. Unha xeira na que debe abrirse camiño un novo proxecto político diferente e alternativo.

Señorías, o Partido Socialista de Galicia--PSOE ten que facer unha lectura en positivo do actual panorama político e buscar solucións para frea--la deterioración provocada por esta lamentable e desafortunada xestión do Goberno actual. O silencio, neste caso, delataríanos como cómplices dunha situación improrrogable. Orientaremos, pois, a nosa acción política cara a un norte de esperanzas. Queremos que os resultados desa estratexia teñan sempre unha dimensión social e non se perdan nunca en mesquindades individuais ou en exclusivas conquistas persoais.

Temos que pensar sempre nun país integrado en Europa, e isto lógrase obviamente dignificando a vida política galega. Hai que acabar coa aldraxante idea de que Galicia é unha leira, un ermo onde políticos en declive ou sen futuro fan ensaios de recuperación de poder, porque non saben facer outra cousa.

Galicia precisa "xuventude madura", con ideas novas e novos xeitos de concebir e executa--la política.

Consideramos, polo tanto, que o noso programa debe contribuír á permanente discusión dos asuntos públicos.

Consideramos, así mesmo, que o noso programa debe confrontar opcións e coñecer aquelas alternativas, as máis axeitadas, para o arranxo e a superación dos problemas.

O noso programa non vai ser, Señorías, un glosario de intencionalidades, senón un compromiso e unha guía de actuación do futuro Goberno.

Imos convence--los galegos de que os problemas teñen solución e que non temos ningunha eiva conxénita que nos impida progresar.

Non queremos dar pé a que se siga pensando dos galegos que somos un pobo entregado ou enfeitizado por forzas telúricas negativas.

Chegou o tempo de imprimirlle un xiro copernicano á vida pública galega. E a hora de vira--la tendencia de insolidariedade e da negatividade.

Queremos un país próspero no eido económico e xusto nas distribucións dos bens materiais e culturais. Queremos un país que camiñe seguro e confiado nas súas posibilidades.

Este non é un programa de Partido. Non é o programa que presentaría o meu Partido no caso de ter maioría absoluta tras unhas eleccións autonómicas. É un programa que nace como resposta a un proceso de deterioración política de dous anos de duración. Nese tempo o Goberno que hoxe censuramos amosou a súa total incapacidade para dirixi--la nosa máxima institución política.

A presentación desta moción de censura é, xa que logo, un exercicio de responsabilidade fronte a unha situación especial, mesmo insólita, que non pode continuar sen risco de afectar ó noso futuro e ó mesmo prestixio das nosas institucións de autogoberno.

O noso Partido, como Partido maioritario da oposición nesta Cámara, vese na obriga de denunciar esta situación e de encabezar unha proposta alternativa. Pero non desde a perspectiva dunha plataforma partidaria, á que non renunciaremos en futuras confrontacións electo-

rais, senón desde un programa que articule ó seu redor unha maioría froito do diálogo e do compromiso neste Parlamento.

Un programa no que poida verse reflexado un amplo espectro social que condena o uso e abuso que o Goberno conservador vén facendo da Xunta, pero que cre na Autonomía, nas nosas institucións e na capacidade do pobo galego para afrontar os problemas políticos, económicos, sociais e culturais que ten formulados.

O noso programa tenta por conseguinte chegar a tódolos homes e mulleres que neste momento esixen unha solución digna para a crise política que o noso país vén sufrindo.

O primeiro punto deste programa ten que ser polo tanto a recuperación da confianza dos galegos nas propias institucións, no seu propio Goberno e na mesma acción dos seus políticos, que non sempre demostraron atoparse á altura esixida polas circunstancias.

Prestixia--las institucións políticas pasa por non concebir estas como un fin en si mesmo, senón como instrumentos ó servizo da sociedade. A acción política xustifícase pola confrontación de ideas para mellora--la vida da comunidade, pola delimitación de obxectivos e polo deseño de programas diferenciados. Endexamais polos intereses persoais dos que se aferran ó poder a calquera precio.

Por todo o dito este programa define unha serie de actuacións prioritarias para os dous anos que restan da Lexislatura. E certamente un breve período de tempo para solucionar--los graves problemas do noso país, pero hai tempo de abondo para transforma--la imaxe de grave deterioración do Goberno, para marcar un xiro radical no xeito de gobernar este país.

Hai tempo de abondo tamén para transmitirle á sociedade a mensaxe

de que o Goberno de Galicia pode verdadeiramente ser eficaz, que a nosa Administración pode funcionar, que os beneficios reais e visibles da Autonomía son moito maiores do que é o seu custo. Hai tempo de abondo para que os homes e mulleres galegos recuperemo--la ilusión e nos comprometamos a construír unha Galicia moderna, máis próspera, menos desigual, cun significativo papel en España e en Europa. Unha Galicia con fe nas institucións e no seu futuro.

Señor Presidente, Señorías, pensando e asumindo ese compromiso con Galicia, quero esbozar agora os distintos planos ou puntos de partida da miña acción de Goberno. Planos ou puntos de partida que deben ser entendidos como metodoloxía para unha exposición seria e que ten en conta tamén a firmeza para a súa realización eficaz.

Vou acometer, en primeiro lugar, a tarefa de exporlles esas liñas de actuación que en política institucional e organización territorial consideramos necesarias para acadar unha Galicia de progreso e modernidade.

Como xa dixen anteriormente, queremos chegar a unha plena consolidación da Autonomía galega, e para iso temos que establecer un marco axeitado. Así, pois, consideramos preciso recompo--la Comisión Mixta de Transferencias e propicia--la presenza na mesma dos grupos políticos representados no Parlamento, e deste xeito desenvolve--las previsións estatutarias tendentes a concluí--lo proceso de transferencias.

A consecución dos nosos obxectivos obríganos a solucionar outros problemas que nos afectan directamente e axudar a impulsa--la nosa Autonomía. Así, tereilles que dicir ás Súas Señorías que para solucionar--los problemas formulados pola conflictividade xurídica é preciso --sen renunciar á firme defensa do marco competencial galego-- encarar unha política de diálogo coa Admi-

nistración Central tendente á solución dos problemas xa mencionados.

Todo isto, desde logo, sen claudicar en ningún momento na defensa daqueles intereses e competencias que son propios de Galicia, que, tanto pola Constitución coma polo Estatuto, temos o dereito e o deber de solicitar, de asumir e de exercer.

Señorías, ademais de diálogo e cooperación coa Administración Central cómpre chegar á necesaria coordinación das Deputacións Provinciais mediante directrices de actuacións sectoriais no marco das previsións estatutarias. Esa coordinación é imprescindible para asegurar a funcionalidade e maila eficacia da nosa Autonomía. Coordinación que, neste caso, conleva a categórica afirmación do fortalecemento das institucións políticas de autogoberno.

Señor Presidente, Señorías, no eido da Administración Pública galega, nós queremos e consideramos necesario o asentamento dunha Administración galega que responda orgánica e funcionalmente ós criterios de estabilidade, austeridade, descentralización e desconcentración de funcións. En definitiva, queremos que a Administración se achegue ó cidadán e que o cidadán a sinta e a perciba como propia e eficaz.

Cómpre, pois, simplificar procedementos, axilizar trámites e proceder á reestructuración orgánica das Consellerías, facéndoas máis homoxéneas, funcionais e acordes cos tempos actuais.

Desde o punto de vista territorial, consideramos necesarios para fortalecer a Autonomía o desenvolvemento estatutario en orde ó recoñecemento da personalidade xurídica da parroquia rural, a facer dos Concellos as entidades básicas da Administración Local galega, a concebi-la comarca como unidade especial de prestación de servizos, a reconsidera-los plans provinciais

de obras e servizos, para conseguir a creación de infraestruturas e servizos máis directamente vinculados á calidade de vida.

Para rematar con este tema, voume referir a algo primordial e de primeira necesidade: a Función Pública.

Neste punto urxe aproba-la Lei galega da Función Pública, que debe recoller principios tan irrenunciabes coma os de profesionalización da Función Pública, racionalización e integración dos corpos, e aplicación estricta do rexime de incompatibilidades.

Entrarei agora na análise da realidade económica de Galicia e das súas posibilidades de desenvolvemento. Tamén nos atrancos e nas manifestacións que reclaman saídas polas que cómpre traballar.

Entendo que a Administración Autonómica ten que participar no esforzo colectivo que lle propoñamos á sociedade para supera-lo secular atraso económico.

Señorías, un dos eixos de calquera proxecto de goberno ten que ser necesariamente a política económica, máxime nun país coma o noso onde están enfrontados os problemas estruturais e o reto da integración de España na CEE.

Pódeselle disculpar a un Goberno cunha política económica coherente que esta conteña erros ou desacertos, pero non se lle pode disculpar que careza de orientación. É realmente lamentable a falta de obxectivos do actual Goberno e a súa incapacidade para levar a adiante calquera programa económico e --o que resulta máis grave-- a súa incapacidade para cumprir--las súas previsións presupostarias.

Contra do que vén sendo norma dos Gobernos nominalmente presididos polo Presidente señor Fernández Albor, o Goberno que baixo a miña presidencia se formaría, de acada-la confianza da Cámara, tería como

un dos seus principais obxectivos a definición rigorosa e coherente duns criterios nidos de política económica acordes coa análise que da realidade galega temos feito.

Neste senso estou en condicións de afirmar que os tres grandes eixos da nosa política económica serían os seguintes:

Primeiramente, o fomento do emprego, non soamente en contra das formas rexistradas do mesmo, senón tamén contra das encubertas, principal razón da baixa productiva dalgúns sectores.

En segundo lugar, a modernización das estruturas productivas de cara á adaptación ás Comunidades Europeas, condición "sine qua non" para a supervivencia en condicións de competitividade dalgúns sectores.

Por último, pero non por iso menos relevante, a loita contra dos desequilibrios territoriais da nosa Comunidade Autónoma, verdadeiro testemuño dun crecemento socialmente inxusto.

Comenzando polo final, hai que dicir que o futuro Goberno por min presidido mantería como un obxectivo irrenunciable a posta en marcha do mecanismo de nivelación dos servizos mínimos previstos na LOFCA, para o que se iniciarían as accións negociadoras pertinentes coas Administracións implicadas.

E preciso tamén que, ó contrario do sucedido ata agora, os investimentos públicos do noso Presupuesto sexan empregados como mecanismo corrector das desigualdades, de xeito que resulten primadas aquelas zonas máis atrasadas do noso territorio.

Galicia non pode renunciar tampouco ós incrementos dos fondos que para a corrección dos desequilibrios proveñan do exterior. Neste punto o obxectivo é acadar unha maior participación no Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional, cando menos porcentualmente semellante

ó que nos corresponde no Fondo de Compensación Interterritorial.

E, como non, desde o respecto que toda a Administración Pública nos merece, non podemos oculta--la nosa intención a proceder á elaboración dunha Lei de coordinación das actividades das Deputacións Provinciais, na procura da máxima eficacia na utilización dos escasos recursos con que os poderes públicos contan en Galicia.

Logo dos anos perdidos na modernización das estruturas productivas do noso país, e xa desde dentro das propias Comunidades Europeas, Galicia debe abordar decididamente a consecución daquel obxectivo para o que temos como límite improrrogable o ano 1992. Non é doado e contamos con pouco máis cás nosas forzas, pero do éxito desta empresa pode depender que Galicia poida desenvolve--las súas potencialidades na economía europea.

Sabido é que na recente crise industrial Galicia sufriu máis ca outras nacionalidades e Comunidades Autónomas. E preciso, de acordo ademais coas directrices da CEE, proceder á elaboración dun Plan de recuperación das zonas industriais en declive, que en Galicia supón o verdadeiro sostén do feble e desarticulado sector industrial.

As chamadas de atención e as mobilizacións dos distintos colectivos de traballadores demandan a posta en marcha de xestións eficaces para remedia--las situacións económicas e socialmente inxustas.

Cómpre, así mesmo --desde o convencemento de que os poderes públicos deben orienta--las autónomas decisións do sector privado--, proceder á decidida promoción pública para completa--los ciclos productivos en Galicia, especialmente nos subsectores nos que temos avantaxes comparativas, como o complexo agro-gandeiro, na procura do máximo valor engadido para a nosa economía.

Pero non podemos limitarnos a

determinados focos de riqueza. Precisamos un territorio que ofrezca no seu conxunto posibilidades de futuro. Por iso consideramos urxente completa--lo equipamento mínimo do amplo sector rural, de xeito que permita o desenvolvemento das potencialidades que encerra o atrasado, mais non pobre, sector primario da nosa economía.

Coidamos, así mesmo, que non podemos deixar de lado a promoción e as aplicacións das novas tecnoloxías. Para iso pretendemos que desde a Administración Autónoma se faciliten e fomenten a creación de sociedades de capital risco, así como a participación das empresas galegas en programas de futuro como EUREKA.

Galicia ten que facer seu o reto que a todos nos impón o século XXI, que agroma nas transformacións das técnicas e na súa aplicación.

Tendo isto en conta propomos un gran acordo nacional entre Administracións, a Universidade e a empresa para a aplicación da investigación científica e técnica ó mundo productivo e a promoción profesional dos estudantes.

En concordancia cos obxectivos anteriores non podemos esquecernos da necesaria integración da nosa economía co resto das europeas. Cómpre, entón, unha mellora dos circuitos comerciais eliminando rigididades e obstáculos internos. Sen boas canles de distribución non se pode mellora--la produción.

Como xa quedou salientado con anterioridade, o terceiro dos grandes eixos da política económica do Goberno que aspiro a presidir é a loita conta o paro, tanto na súa vertente positiva de creación de emprego coma na negativa de atención ós que padecen as consecuencias da súa falta.

Hai tempo que vimos falando da necesidade dunha visión de conxunto do problema, para o que se fai imprescindible a elaboración dun Plan

de Fomento de Emprego. Un dos elementos deste plan podería se--la creación dun fondo co mesmo obxectivo.

Contra este problema non hai receitas máxicas, nin estrictamente autónomas, polo que, como é obvio, a mellor medida é conseguir que a economía funcione axeitadamente para satisfice--las necesidades sociais.

Pero hai actuacións parciais que deben ser potenciadas, como o incremento cualitativo e cuantitativo da colaboración co Instituto Nacional de Emprego (INEM), mediante convenios particularmente dirixidos ós sectores máis afectados polo paro, os máis novos e as mulleres particularmente.

Neste eido non podemos ser insensibles ó grave problema do paro encuberto e do subemprego que se produce no campo galego, en xeral, e nas áreas próximas ás zonas industrializadas, en particular.

Desde o Goberno Galego deberán potenciarse as formas de economía social, grandes xeradoras de emprego, pero sempre co criterio de produtividade como referencia. Outro tanto debe ocorrer coas pequenas e medianas empresas (PYMES), sector básico da economía galega que debe fortalecerse con medidas asociativas que lle permitan afrontar--la competencia do exterior.

En resumo, desde a Administración deberán seguirse subvencionando e apoiando aqueles investimentos productivos que xeren ou consoliden o emprego, todo iso desde unha política que atenda prioridades sociais e territoriais, único xeito de garanti--la efectividade desa política.

Por último, é responsabilidade do próximo Goberno abri--la colaboración coa Administración Central para afrontar--la crise dalgúns sectores productivos galegos nos que a perda de emprego semella irreversible. Insisto, Señorías, na esixen-

cia de que a propia Administración Autonómica ten que participar no esforzo colectivo que lle propoñamos á sociedade para saír do secular atraso económico. Non pode a Administración Autonómica quedarse á marxe deste reto e debe cumprir-lo necesario e irrenunciable papel dinamizador.

Desde o Goberno elaborárase un plan económico a medio prazo, que, logo de ser sometido á consideración do Parlamento, se converterá no marco de referencia da política económica e mesmo das distintas políticas sectoriais.

Polo tanto, os Presupostos Xerais da Comunidade Autónoma, que serán presentados a medio prazo como uns verdadeiros Presupostos por programas, deberán estar nidiamente encardinados nos criterios planificadores anteriores.

Señorías, definidos os eixos básicos da nosa política económica, cómpre, así mesmo, fixa--las liñas de actuación e os obxectivos específicos a nivel sectorial. Imos, pois, con eles.

A política agraria vai ter no meu Goberno unha especial atención, non só porque afecte á maioría da poboación galega, senón tamén por razóns de xusticia e por entender que no potencial que hoxe encerra a agricultura galega pode e debe estar, cun tratamento axeitado, un dos motores do noso desenvolvemento futuro.

O campo leva séculos reclamando xusticia, leva séculos de abandono e os avances importantes, que os houbo, cómpre achacalos máis ó esforzo e á iniciativa campesiña ca ás axudas oficiais que case sempre chegaron tarde.

Ata hoxe está por defini--lo papel que a agricultura debe xogar no desenvolvemento económico de Galicia. De aí que as actuacións públicas sobre o noso agro sexan deslavazadas e non orixinais.

O Executivo Galego segue a aplicar en Galicia mimeticamente programas deseñados para outras realidades, sen ter en conta a congruencia destes cunha meta final que non existe ou coa realidade do país. Isto explica a falta de programas específicos para o noso agro no conxunto xeral da política agraria autonómica.

Cómpre, pois, ó noso entender, tomar conciencia do problema e deseñar unha política agraria encardinada na política económica global. Hai que partir, polo tanto, de que o importante potencial agrario pode e debe se--la base dun forte complexo industrial agroalimentario que, aproveitando as vantaxes comparativas que o noso país lles ofrece a producións como carne, leite, viño, horta, froita, madeira, etc., leve a cabo en Galicia a transformación destas producións en condicións de competitividade en calidade e precios no mercado comunitario.

Mais para que isto sexa posible, para que a agricultura poida xogar un papel central no noso desenvolvemento futuro, faise necesario unha colaboración efectiva da Administración cos nosos labregos.

Así, ó tempo que estes acometen as melloras necesarias para a xusta elevación do seu nivel de vida, impulsarase unha serie de melloras na Administración agraria, nas estruturas productivas, na infraestrutura do medio rural e nos circuitos de comercialización.

Neste camiño, o meu Goberno considera prioritario afrontar--las seguintes accións:

No tocante á Administración agraria, cómpre empeza--la construción dunha Administración agraria descentralizada, eficaz, transparente e participativa. Para iso comarcalízase todo o aparello administrativo ó tempo que se potenciarán os Servizos de Extensión e Investigación Agrarios.

Para facilitar e axiliza-la comunicación ó sector, crearase o Consello Agrario, mellorarase a información e mais simplifícaranse os trámites administrativos.

Parece esta a única maneira de vencer as inercias e as desconfianzas dun sector tradicionalmente non servido ou mal servido pola burocracia. Parece tamén a única maneira de potencia-lo protagonismo dos agricultores e o control das actividades da concesión das axudas públicas e a rapidez na súa tramitación.

Crearase tamén e poranse en marcha programas de desenvolvemento integral das explotacións para o mellor uso dos seus recursos, cunha aplicación das técnicas axeitadas de produción dentro das directivas da CEE para así poder aproveita-la súa cofinanciación. A estes programas terán acceso preferente as explotacións cunha adicación principal ó sector agrario, os agricultores novos e mailas explotacións asociativas. Estes proxectos ou plans terán sempre un carácter grauíto para o administrado.

A falta de mellora da infraestrutura rural convértese en moitos casos nun atranco insalvable para o desenvolvemento do sector. De aí que o meu Goberno lle adicará especial atención a este problema. Acometerá así, con urxencia, procurando a maior eficacia no gasto, a mellora de infraestrutura rural, incrementando os traballos de reelectrificación e adecuando a rede viaria de xeito que permita a modernización das explotacións.

No que se refire á concentración parcelaria, Señorías, tentaremos axilizar ó máximo as zonas que están actualmente nese proceso. No caso dos traballos preparatorios para calquera das fases actualmente contratadas, esixirase o máis estricto e puntual cumprimento dos contratos.

Para as novas concentracións teranse en conta as variables so-

cio-económicas e tentarase que sexan instrumentos de mellora para a actividade agraria e non plans urbanísticos encubertos.

Para as zonas de montaña, cunha actividade dificultada pola orografía e mailo clima, poranse en funcionamento os Comités de Coordinación de Zona, que regularán os investimentos e mailas actuacións das diferentes Administracións.

No referente á política das producións, o meu Goberno tentará axusta-la oferta das producións nas que o mercado é excedentario facilitando ou promovendo producións en expansión e cun futuro claro.

Deberanse intensifica-los programas de mellora nas condicións de produción e equipamento das explotacións de leite, tratando de conseguir un sector máis competitivo. Para iso axilizaremos ó máximo os programas de axudas e campañas de saneamento gandeiro, dotando ámbalas dúas medidas da necesaria transparencia, co concurso das organizacións profesionais agrarias e mediante a creación das necesarias Comisións de Seguimento.

Promocionaranse tamén novas alternativas productivas que, complementando as tradicionais de leite, carne, pataca, viño, etc., supoñan unha maior utilización dos nosos recursos, con especial incidencia nas producións intensivas, nas pequenas explotacións e nas producións de apoio a outras actividades.

Consideramos prioritario continuar coa modernización do sector lácteo, o que implica o redimensionamento das explotacións e o incremento da produtividade. Consecuentemente, negociarase co Goberno Central unha aplicación non lineal das cuotas comunitarias, de xeito que permita o incremento da produción das pequenas e medianas explotacións familiares con base na redistribución da reserva estatal.

Potenciarase o autoaprovisiona-

mento galego das explotacións en gando selecto e forraxes, promovendo todas aquelas iniciativas viables tendentes á produción en Galicia de vacuno con recría con garantía xenética e tamén á mellora na produción, conservación e aproveitamento das forraxes.

A comercialización das nosas producións así como a súa transformación en Galicia son asuntos que requiren un importante esforzo que o meu Goberno non vai regatear. É un obxectivo básico a mellora das canles de comercialización así como a participación dos produtores nas mesmas a través das súas asociacións. Para facelo posible, o meu Goberno apoiará o asociacionismo agrario nos procesos de comercialización, a agricultura contractual na busca de relacións estables entre produtores e industriais e maila creación dunha oficina permanente que informe ós agricultores da marcha dos prezos.

Señorías, no que se refire á industrialización agraria é urxente, dito sexa de xeito esquemático:

-Salva--las faltas de industrialización en produtos básicos como o leite e a carne.

-Mellora--la calidade e variedade dos produtos transformados.

-Axudar á nosa industria na mellora tecnolóxica e penetración de mercados.

-Establecer un marco de calidade para os produtos característicos, e iso en corresponsabilidade co sector.

Por outra banda, debo facer especial mención dos produtos artesanais, para os que dictaremos unha regulamentación que lles permita acceder directamente ó mercado.

Importante tamén no tempo que nos toca vivir é o asociacionismo. Desde o Goberno potenciaremos todas as asociacións agrarias, non só no terreo comercial xa citado senón

tamén para o conxunto das actividades do sector.

No que atinxe á política de créditos en axudas oficiais, a axilización e maila obxectivización das concesións son compromisos que asumimos con firmeza.

Así mesmo, dentro da estrutura da Consellería, é imprescindible a creación dun servizo que xestione todas as axudas ó sector productivo e mais ó sector industrial agrario, establecéndose liñas de subvencións nas que deben primar dous obxectivos definidos: potencia--las novas orientacións productivas e mellora--las producións tradicionais co fin de chegar a ter explotacións rentables.

Tamén a política forestal debe ser revisada. Neste campo marcámonos como meta maximiza--las rendas de todos os banzos do sector, respectando a capacidade productiva dos recursos naturais e facendo que resulte compatible coa satisfacción das demandas sociais dos restantes bens e servizos que o bosque proporciona.

Para conseguir esta meta é necesario pór en marcha accións que permitan acadar cando menos os obxectivos de:

-Rentabiliza--la produción do monte e aproveitar en condicións a capacidade e os recursos das superficies forestais.

-Desenvolver, reestructurar e potencia--las industrias forestais galegas a fin de revalorizar ó máximo a produción dos nosos montes.

-Establecer canles de comercialización que permitan unha maior transparencia dos mercados de materias primas.

Dito isto, Señorías, permítanme que, sen saírnos do sector primario, fixe a atención noutra importante fonte de riqueza e, xa que logo, de posibilidades: o sector pesqueiro e marisqueiro.

Saben as Súas Señorías o agariño e o sentimento que profeso polos homes e mulleres do mar. As súas inquedanzas e anxeios non serán esquecidos senón que, pola contra, multiplicarei os esforzos para dotalos duns instrumentos apropiados para desenvolver a súa actividade.

A situación actual non pode ser máis crítica, tendo en conta sobre todo a necesidade que ten Galicia neste eido de confirmar e consolidar o seu papel como primeiro país produtor de cultivos mariños de Europa presentando unha actividade moderna e dinámica.

A xestión da Xunta nestes seis anos de Goberno non só foi incapaz de impulsar e apoiar ese proceso modernizador senón que mantivo unha postura retardataria e sen ningunha idea clara que se proxectase en medidas de goberno concretas, xusto ó contrario do papel dinamizador que o Executivo debe acometer, como xa indiquei, nesta e noutras manifestacións da economía.

A nosa preocupación prioritaria neste sector vai dirixida, sen lugar a dúbidas, a reestablecer en primeiro termo o principio de legalidade, isto é, rematar urxentemente a conflictividade social creada polo furtivismo ata agora impune, mediante accións de goberno centradas no control sobre os compradores e intermediarios, e impulsando a eficacia real da inspección e a sanción dos infractores.

As medidas sociais son unha preocupación do noso programa na certeza de que só a formación e a profesionalización dos pescadores, mariscadores e acuicultores permitirán consolidar aquela primacía de país produtor de recursos mariños que Galicia debe ter, e terá, dentro de Europa.

Neste senso impulsaremos a formación técnica e humana dos traballadores do mar, cunha especial atención ás mulleres, o colectivo máis explotado e abandonado do sector, que, paradoxicamente, aporta a

maioría da man de obra en actividades claves como o marisqueo, as bateas ou as industrias auxiliares.

Para acadar ese obxectivo adecuaremos os estudos profesionais e os cursos de formación ás necesidades destes traballadores, e promoveremos a organización dos produtores en cooperativas, non só de produción e comercialización, senón tamén para a mellora xeral do seu nivel de vida.

A modernización das actividades de pesca de baixura e marisqueo é a consecuencia lóxica deste proceso que impulsaremos para acadar as maiores cuotas de calidade dos nosos produtos.

Con esa finalidade ampliaremos a capacidade productiva e técnica da frota pesqueira, xeneralizando o uso de técnicas de cultivo nos bancos naturais, que deberán ser explotados racionalmente.

O apoio a este proceso de racionalización e uso dos recursos mariños, de acordo co principio elemental de conservación e mesmo mellora das condicións ambientais nas que viven e se desenvolven, irá, en boa lóxica, unido a un incremento substancial e prioritario da investigación biolóxica, técnica e socio-económica sobre tódolos aspectos que incidan nos obxectivos de mellora do sector en xeral e, especialmente, sobre os cultivos mariños, tendendo a diversificar as especies cultivadas.

O sector pesqueiro de cultivos debe estar atento ademais á actual demanda do mercado, que hoxe require non tanto ofrecer moito como ofrecelo ben, distribuílo mellor e cunha presenza estable e homoxeneizadora en tódolos mercados.

Igualmente neste senso, o noso programa contempla un apoio claro e decidido á mellora da calidade da presentación comercial dos nosos produtos mariños, regulando e protexendo as denominacións de orixe como garantía da calidade e defensa

dos recursos galegos.

As actividades pesqueira, marisqueira e de cultivos deben poder desenvolverse nas mellores condicións de traballo e de seguridade para a vida humana, e baixo esta consideración o noso programa comprende así mesmo unha atención especial tanto ó control e ó cumprimento das normas e convenios sobre a seguridade da vida humana no mar coma á súa mellora e adecuación nas específicas características das actividades en Galicia.

Complementariamente pensamos que a nosa estrutura portuaria e de servizos debe ser axeitada e mellorada tamén de acordo coas necesidades do sector. Por iso integramos e coordinaremos os plans de investimentos nos portos cos plans de desenvolvemento da pesca e dos cultivos, dentro da Administración pesqueira autonómica, co obxectivo de dotala dun corpo harmónico de decisións que redunden nun beneficio común, solidario e integrador.

Por último e sen esgotar o conxunto de medidas propostas para o sector, na procura das máximas competencias establecidas na Constitución e no Estatuto de Autonomía, impulsaremos e concretaremos a negociación coa Administración Central, na Comisión Mixta de Transferencias, para a inmediata solución das transferencias en materia de ordenación pesqueira.

Para facer país, para construír unha nova Galicia, requirense actuacións que superen os actuais desequilibrios e desigualdades entre os galegos. Para corrixir estes males ocasionados polos últimos políticos é polo que expomos unha política reequilibradora nos planos territorial e social.

Señor Presidente, Señorías, a política territorial, como vostedes saben perfectamente, ten que darnos a ordenación do marco físico e estrutural que servirá de soporte material e estrutural dos campos

social, económico, cultural e, como non!, na protección da natureza.

E indubidable que debe ser unha política integradora e vertebradora, e non un cúmulo de disposicións dispersas sen orde nin concerto, como se pode ver ó estudar a lexislación existente. Trátase de formular un conxunto de principios, directrices e obxectivos claros que sirvan de guía para a actuación lexislativa e executiva da Administración galega.

Galicia ten características propias e tendencias organizativas de seu, consuetudinarias unhas —a parroquia e a comarca— e legais outras —o concello e a provincia—. A todo iso hai que darlle unha incardinación e unha cobertura que aproveite as súas vantaxes e fomenta as súas potencialidades.

Sen ánimo de efectuar unha relación exhaustiva, para o que xa haberá lugar, paso a exporlles someramente as grandes liñas orientadoras.

Elaboración dunha lei de ordenación territorial é o punto básico e prioritario, e debe ser, xa que logo, acometido decididamente. A parroquia, a comarca, as áreas metropolitanas, as comunicacións e as mancomunidades teñen que ser un reflexo desa lei.

Pero ten que ser unha ordenación territorial que se faga baixo os principios de:

—Democracia, xa que na súa estrutura deben participar todos os grupos e representantes políticos para que sexa amplamente asumida e sentida.

—De globalidade, en canto recolla toda a problemática territorial e a súa estrutura.

—De prospectividade no futuro, pois debe ter en conta as potencialidades de desenvolvemento e as tendencias de crecemento en Galicia, conxugándoas coa potenciación

dun maior apoio ás zonas máis deprimidas.

No tocante a urbanismo e vivenda, a contemplación do hábitat humano debe ser cuestión fundamental nas súas dúas vertentes:

Primeiro, o planeamento, que debe aplicarse en tódolos concellos de Galicia, apoiando de modo real, técnica e economicamente, ós que carecen del, dándolle cumprimento ó mandato parlamentario contido na Lei de adaptación da do solo a Galicia, xa que transcorridos os dous anos previstos para a súa aplicación xeral segue, esencialmente, sen cumprirse.

En segundo lugar, a vivenda, un dos grandes déficits estruturais da poboación galega, precisa actuacións tanto no medio rural, pola antigüidade e a deficiencia das construcións, coma nas zonas urbanas, polo elevado custo económico que prexudica á maioría da poboación, pero con especial incidencia ás clases menos favorecidas.

Os criterios básicos que guiarán a nosa actuación neste sector serán:

A promoción de construción de vivendas, sobre todo no campo das protexidas, tanto de iniciativa privada coma pública.

Evita--la especulación e acumulación de plusvalías pasivas, axilizando ou proporcionando solo.

Fomento de créditos e subvencións para a renovación, reparación e sanidade de vivendas, con especial incidencia no medio rural.

Así, deste xeito, entremos pois, para seguir coa política territorial, no amplo campo das infraestruturas.

Señorías, ordenar Galicia significa tamén comunicar, inter--relacionar, sanear e promocionar.

No que se refire ás obras pú-

blicas, teremos que potenciar tódalas infraestruturas que permitan unha maior integración do mercado interno e fáciles e rápidas conexións co entorno español e europeo.

Como queira que para iso son esenciais as comunicacións por estrada, procederemos á elaboración dun Plan Galego de Estradas, establecendo estratexias de prioridades, alternativas en potenciación. Este plan de actuación incluírá un programa de acondicionamento dos trazados, con particular atención ás variantes e travesías, para o que procedería a modificación da vixente Lei de limitación da propiedade nas estradas non estatais. En segundo lugar, un programa de reposición e conservación, especialmente dirixido ás con alto grao de saturación. E, finalmente, un programa de actuación específica en zonas de especial interese turístico e comercial, así como de acceso a zonas interiores deprimidas.

Outro campo de actuación importante, Señorías, é o das obras hidráulicas. Coa aprobación da Lei de Augas e do seu Regulamento débese proceder a un desenvolvemento lexislativo das previsións contidas no noso Estatuto, a cambios organizativos na Administración hidráulica e á planificación hidráulica, promovendo un programa de estacións de saneamento e fornecemento, con criterios obxectivos e non políticos.

Tenderemos, ademais, a dotar toda a Comunidade dunha rede de auga potabilizada e de estacións de tratamentos que cubran as necesidades de tódolos núcleos de poboación galega, completándose cun Plan de saneamento e protección dos ríos e rías de Galicia.

Por último, no terreo das infraestruturas, réstanos unha referencia á política portuaria, que debe estar orientada, na nosa Comunidade, a constituír un soporte axeitado para a actividade económica dos distintos sectores que conflúen no litoral.

Dada a escasa produción normativa e a escasa acción de goberno, pretendemos co noso programa alternativo sentar as bases políticas dunha profunda renovación da Administración portuaria, das súas técnicas de xestión e do rexime financeiro aplicado ás mesmas, cunha nova e belixerante política de tarefas que se integre nos obxectivos territoriais do Plan Económico de Galicia, aspecto escasamente tratado, ó noso xuício, pola actual Xunta de Galicia.

E xa para rematar coa política territorial, Señorías, unha reflexión sobre o medio ambiente. Cada vez é máis perentoria a necesidade da adopción de medidas, tanto pola propia importancia intrínseca coma pola necesidade de adaptarse ás directrices da CEE.

Por iso manteremos como directrices de goberno a potenciación e a promoción de parques naturais e protexidos. Tentaremos darlles plasmación legal e imperativa ás propostas das Xornadas Técnicas de Incendios Forestais para Galicia, buscando a desaparición desa praga tan prexudicial para unha das nosas grandes fontes de riqueza.

Finalmente, elaboraremos un estudo integral de medios e medidas de protección do medio ambiente galego que lles poña couto ós graves perigos que hoxe ameazan con rachalo seu feble equilibrio.

Algo apuntei xa, Señorías, das novas tecnoloxías. Referireime agora á revolución tecnolóxica, que está cuarteando e transformando os procesos industriais e, mesmo, alterando as relacións de produción e as actividades productivas. Estes cambios prodúcense cada vez en períodos máis curtos de tempo e presentan oportunidades que Galicia non pode perder porque se está a xogar a súa incorporación ó futuro.

Reclamo, pois, Señorías, a súa atención para unha reflexión sobre a industria, os seus problemas e as alternativas de futuro. Unha reflexión

que inclúe, naturalmente, propostas para superar actuais atrancos.

Parece claro que o sector industrial é hoxe, quizais, un dos que máis dificultades presenta para a consecución dos obxectivos da política económica que perseguimos, caracterizándose pola súa falta de vertebración interna e pola súa desconexión co resto do aparello productivo galego.

Compróbase isto en particular nas grandes empresas que na súa maioría sufriron, e aínda sofren, as consecuencias da crise industrial dos anos 70, levando ás zonas galegas de maior renda a unha clara situación de declive.

O Goberno Galego debe proporse entón un tratamento diferencial e a incentivación das comarcas afectadas polo proceso de reconversión industrial nunhas accións concertadas, e non paralelas, coas doutras Administracións Públicas. Estamos a falar do que podería e debería chamarse o Plan especial de actuacións integradas en zonas afectadas pola crise industrial.

Nese senso, lonxe de concepcións maximalistas ou directamente esquiladoras dos nosos recursos, desde o Goberno daráselles prioridade ás iniciativas empresariais que aproveiten e desenvolvan os recursos naturais nos que temos vantaxes comparativas, especialmente as do sector primario (agrogandeiro e do mar) e do extractivo.

Polo demais, fronte ó chamativo dos grandes complexos industriais, hoxe con frecuencia en crise ou dependentes doutras economías, cómpre salientar a relevancia dun sector industrial conformado por moitas pequenas empresas. A chamada industrialización endóxena ou de iniciativa local vén xogando un papel clave no recente desenvolvemento industrial. As moitas iniciativas que están agromando xa no noso país deben contar co apoio institucional nun serio esforzo tendente a crear

un clima económico apropiado a partir dun horizonte definido.

E aí consideramos esencial a introducción das novas tecnoloxías, como xa dixemos, en particular na aplicación de tecnoloxía de proceso competitivo cara á especialización en determinadas liñas de produtos nas que, como tamén avanzamos, temos vantaxes comparativas.

A necesaria modernización na fase de produción non pode deixar fóra os recentes avances, que, como o deseño, son esenciais á hora da competencia entre produtos de semellante calidade. A potenciación dun deseño propio, identificativo dun certo criterio de distinción, pode e debe ter un eixo esencial nas novas técnicas de produción que deben ser fomentadas polo noso Goberno.

Así mesmo, é preciso consolidar os intentos do propio sector de dotarse de instrumentos de asesoramento e información, para o que debe contar co decidido apoio da Administración Autónoma. Apoio que debe extenderse á proxección dos produtos galegos ó mercado nacional e internacional, á promoción do asociacionismo comercial e a facilitar o investimento dos grupos estranxeiros en Galicia.

No tocante á desarticulación é preciso intensificar as relacións interindustriais en Galicia pondo particular atención na integración dos subsectores e na necesidade de que se completen no noso territorio, cando menos, aqueles ciclos productivos que pola súa adaptación ás nosas potencialidades poidan deixar máis valor engadido no país.

Condición imprescindible para todo o anterior é a existencia de solo industrial apropiado ás necesidades das empresas sen rixideces territoriais ou funcionais, que as máis das veces é o esgamento principal de moitos proxectos investidores.

Así mesmo, un dos obstáculos de

partida que necesariamente ten que superar a economía de Galicia son as deficiencias dos seus circuitos comerciais, que fan inútiles gran parte dos esforzos productivos do xa feble aparello productivo do país. Dentro do obxectivo de acadar unha rede de circuitos comerciais lixeiros e capaces de abaratalos custos, mellorar as condicións de comercialización en xeral e, consecuentemente, elevar a capacidade competitiva dos produtos galegos é preciso establecer peculiaridades nos ámbitos interior e exterior das actividades comerciais.

Dentro do ámbito do comercio interior é preciso enunciar someramente os seguintes obxectivos:

a) Parece necesario o establecemento dunha relación adecuada entre o espallamento e a actuación dos hipercentros comerciais, co obxecto de protexer o consumidor de posibles situacións monopolistas.

b) É conveniente a potenciación de programas cooperativos que permitan tanto o fomento coma a mellora das condicións de operación do comercio detallista tradicional.

c) As feiras e mercados constitúen institucións comerciais de importancia crucial en Galicia, e por iso cómpre unha regulación que, recoñecendo o seu peso específico, adapte as súas condicións de funcionamento en canto a periodicidade, contido e formas ás novas situacións xerais do intercambio mercantil.

d) Facerlles fronte decididamente ás deficiencias e insuficiencias evidentes nas estruturas do comercio interior rural.

En relación coa problemática do comercio exterior, e de acordo coas competencias asumidas polo Goberno Galego no Estatuto de Autonomía de Galicia, prestaráselle atención exclusiva á promoción dos produtos galegos fóra de Galicia, en conexión coa política institucional española nesta materia.

En ámbolos dous ámbitos, o meu Goberno amparará e potenciará a implantación das denominacións de orixe, prestando axuda tanto financeira coma técnica para o seu establecemento.

Por último, Señorías, hai un punto importante que non quero deixar de lado por máis de ser conflictivo. As empresas públicas que operan en Galicia, as máis delas industriais e dependentes da Administración Central, non poden ser alleas ás grandes liñas que desde o Goberno Autonómico se marquen para a política industrial. Non falamos de subordinación; falamos da necesaria coordinación.

Así mesmo, non podemos esquecer que é este o sector no que se está discutindo e aplicando con máis forza o desafío tecnolóxico. Galicia ten que entrar tamén con paso firme por este camiño.

Hoxe máis ca nunca non podemos perdernos en mirar cara a atrás. Aspectos como accións derivadas da implantación da nova tecnoloxía no concernente a microelectrónica, biotecnoloxía, novos materiais, enxeñería xenética, enxeñería financeira son aspectos cruciais no devir do noso pobo.

A creación dun parque tecnolóxico en Galicia, en correspondencia cos avances desenvolvidos polos nosos investigadores e empresas, daranos un aval, un auténtico soporte firme para endereita--lo futuro.

Non podemos esquecer que unha sociedade desinformada xera unha apatía ó tempo que se sitúa nunha condición de inferioridade. Polo tanto, traballar neste eido é deseña--la Galicia do mañá a partir das raiceiras que hoxe lle aportamos.

O noso Goberno, no caso de prospera--la moción de censura constructiva, propón como un dos seus obxectivos básicos e prioritarios apostar pola tecnoloxía como fonte de novos horizontes para un país que quere despertar, ó tempo

que desexa estar en mellores condicións das que ten neste intre histórico.

A política social debe ir encaimiñada a facilita--lo pleno desenvolvemento do individuo e da Comunidade Autonómica, promove--lo benestar xeral e a igualdade de oportunidades, elimina--la marxinación social e contribuír á promoción profesional, social e cultural das persoas e dos grupos.

Señorías, empezaremos neste eido coas análises e propostas referidas ó campo educativo.

O concepto de escolaridade e os seus afíns de educación e formación integral da personalidade teñen envergadura de abondo para que o seu tratamento nun programa de acción política sexa intensivo e profundo. Ninguén descoñece que unha transformación da sociedade é posible precisamente sobre a base dun proxecto educativo. A transformación que nós propomos, xustamente por incorpora--la poderosa tradición de humanismo socialista europeo, non pode ignora--lo carácter decisivo da acción educativa.

O programa educativo que nós propomos será, entón, o instrumento de execución da devolución da cultura e da educación á súa fonte e ó seu destinatario, é dicir, á sociedade galega.

Tal desiderato responde ó ideal dunha sociedade que cumpre o movemento esencial de autorrecuperación e impulso progresista de levar á nosa colectividade á cota do rendemento colectivo que xustamente pode acadar no seo da Europa dos Pobos.

O utópico destas declaracións acrisólase se se considera a presente miseria dos nosos establecementos educativos, o desconcerto de profesores e alumnos, a fraqueza evidente da nosa Universidade e o indiscutible desalento moral que nesta e noutras ordes afecta á nosa sociedade.

Fronte ó determinismo, só a fe na posibilidade do utópico pode creba--la forza das inercias históricas, politicamente cultivadas nos tempos máis recentes. O Goberno que eu presida arrisca unha declaración categórica para acadar unha sociedade mellor.

Como medidas concretas propómo--las seguintes:

1.- A inmediata constitución do Consello Escolar de Galicia. A existencia deste órgano non se entenderá como a configuración dunha nova pantasma superestructural senón como unha instancia funcional reclamada con urxencia polo desenvolvemento presente das comunidades educativas.

2.- Desde un órgano como este será xa posible a planificación da total escolarización desde os 4 ós 16 anos. Esa planificación haberá de facerse realidade social nun prazo non maior de 5 anos; o que requirirá un inxente esforzo técnico na súa primeira fase, pois estimamos que a escolarización debe entenderse como un concepto non meramente cuantitativo senón substancialmente cualitativo.

3.- Impulsar decididamente o proxecto de reforma do Ensino Medio actualmente en fase experimental, establecendo canles de intercambio permanente de experiencias coa Administración educativa central e coa doutras Comunidades Autónomas, co propósito último da total escolarización no nivel de Ensino Medio.

Polo que se refire á Formación Profesional, o esforzo será dobre. "Máis centros mellor dotados" segue sendo aquí unha consigna válida. Pero, fundamentalmente, a tarefa política neste sector será a de dotar estes estudos do prestixio que ó seu valor real lle corresponde.

A sociedade galega debe recuperar--la conciencia do valor do traballo ben feito, e ese valor non oscila co baremo social das actividades. Así, pois, a Formación Pro-

fesional reclama un esforzo específico que o noso programa asume integramente.

4.- Levar a termo unha reconfiguración do actual Mapa Escolar de Galicia partindo da base estadística fiable. A planificación escolar non pode apoiarse en erros manifestos como os que resultan do vixente Mapa Escolar.

A participación de Corporacións Locais, grupos de cooperativas e instancias sociais de toda orde resulta imprescindible para estes efectos.

A actualización do Mapa Escolar fará posible a adopción de medidas máis concretas, tamén contempladas no noso programa. Por exemplo, prima--la escolarización total do ensino escolar no ámbito rural, como factor de compensación, e organizar un eficaz servizo de escola de pais; resolve--la equiparación e xusta distribución de bolsas de comedores e posibilita--la súa xestión eficaz desde un instrumento operativo legal; establece--la posta en práctica de programas de educación compensatoria e atención a colectivos non escolarizados.

5.- O programa de transición escola--emprego deseñado polas institucións de política educativa da Comunidade Económica Europea require a inmediata promoción no noso medio social, que o noso programa primará para tódolos efectos. O esganamento da promoción laboral do escolar de grao elemental ou medio é o problema máis agudo que se configura para a nosa Autonomía a dez anos vista.

6.- O ideal dunha revolución democrática da cultura, que enunciámos como principio da nosa exposición, non deixará fóra, desde logo, o aspecto da xestión económica dos centros. E aquí onde as nosas denuncias estarían máis xustificadas. A prodigalidade da actual Administración en todo o que non supoña a efectiva mellora dos centros escolares acada cotas alarmantes.

Cremos que tal deficiencia, naturalmente estrutural e non debida á eficacia xestora das persoas, só poderá remediarse potenciando a xestión económica dos centros desde eles mesmos. Xa que logo, o centro escolar non debe estar a expensas da famosa e falsa escaseza de recursos.

O actual sistema de control do gasto e as ridículas asignacións presupostarias ós centros consegue o non desexado efecto da súa total ausencia de xestión, porque hoxe a penas é posible adicar fondos a gastos reais da escola.

7.- O máis importante parece todo o relacionado coa formación e perfeccionamento do profesorado. Este aspecto da actividade educativa parece particularmente negativo na actual práctica político-administrativa. O noso programa quere impulsa-lo proceso de renovación educativa e de perfeccionamento do profesorado desde a instancia profesional mesma.

8.- Un programa de educación non podería pecharse de ningún xeito sen aludir a un capítulo que en certo modo o sobrepasa, pero do que necesariamente depende para o seu cumprimento.

A institución universitaria constitúe a base do profesorado e o horizonte natural do alumno de niveis inferiores. A reconfiguración da nosa Universidade e o abandono de toda a demagoxia parecen, xa que logo, aspectos que se impón ó noso programa de educación. A cooperación dos Ensinos Básicos e Medios coa Universidade imponse por propia necesidade. Finalmente, só unha auténtica Universidade, profesionalmente xestionada, poderá cumprirlos plans de investigación e desenvolvemento tecnolóxico que para adianto do coñecemento en xeral e maila utilidade do país deseñe a Administración.

O meu Goberno non escatimará esforzos para axudar á Universidade a expedir novos títulos de ciclo

curto, respetando nisto, como en todo, a súa autonomía nos termos fixados na Lei da Reforma Universitaria.

O igual cá educación, a sanidade e a saúde presentan retos que quixera apuntar brevemente.

Na vontade política de acadalo máximo teito competencial en materia sanitaria e co fin de recibirlo traspaso do INSALUD, fórmulase o compromiso para subscribir entre o Goberno de Galicia e o Goberno Central un acordo de colaboración para a coordinación de todas as actividades sanitarias que garantan unha planificación idónea dos nosos recursos.

Este convenio rematará no momento de asumirlo Goberno Galego os servizos e funcións do INSALUD. Neste período procederase a equiparar a Galicia en protección, cobertura e investimento co conxunto do Estado.

De maneira inmediata, para a superación de tódalas incidencias que poidan xurdir, crearemos unha Comisión Paritaria de Seguimento das Transferencias en materia de sanidade.

Teremos especialmente en conta a atención primaria, coa posta en funcionamento de centros de saúde, desbloqueando a situación actual, e abriremos vías de cooperación cos Concellos.

Extenderemo-la atención pediátrica ó conxunto das zonas rurais de Galicia. Por primeira vez a asistencia pediátrica integral aproximarase ás zonas historicamente desprotexidas.

Desdobrarémo--las cuotas de medicina xeral, creando prazas xerarquizadas para a mellora da calidade da asistencia e de cobertura á poboación e xerando ó mesmo tempo novos postos de traballo no sector.

Coordenarémo--la rede sanitaria da Comunidade Autónoma Galega --De-

putación e Concellos---, evitando a duplicidade de esforzos e aproveitando e mellorando os recursos.

Poranse en marcha os mecanismos para dota--la nosa Comunidade da Escola Galega da Saúde, adicada á formación específica e permanente dos recursos humanos da sanidade.

Reorganizáremo--la estrutura orgánica da Consellería de Sanidade con criterios de eficacia e racionalización, aceptando o reto da reforma das estruturas sanitarias.

Crearemos, en fin, o Servicio Galego de Saúde mediante unha lei específica que procure a mellora dos recursos asistenciais e o establecemento dunha rede asistencial única integral.

Señorías, como non podía ser menos, o mundo laboral non podía quedar fóra do noso programa, nin tampouco do meu discurso. Nel afortalámo--la cohesión económica e social necesaria, combinámo--lo posible co viable, compartindo responsabilidades entre os axentes económicos, sociais e o propio Goberno de Galicia.

Fronte ó abandono e á subordinación das competencias nos sucesivos Gobernos, o Goberno que eu aspiro a presidir adicaralle un especial esforzo á potenciación dos órganos de participación institucional no mundo do traballo, coa representación da Administración, das organizacións empresariais e dos sindicatos.

Consideramos tamén necesario estimula--la creación de empresas a través das diversas formas integradas da chamada economía social, como cooperativas, sociedades anónimas laborais, etc.

Todo iso, xunto co fomento das medidas de contratación de traballadores, en íntima colaboración coas Administracións Central e Comunitaria, debe levarnos a un dos obxectivos máis relevantes da política económica que propomos: o fo-

mento do emprego.

Queremos tamén chama--la atención sobre un problema de difícil e complexa solución, pero que un Goberno responsable non pode deixar á parte, pois pola vía da omisión se cometería un verdadeiro fraude ós traballadores e ós empresarios que cumpren coas súas obrigas legais. Estamos a referirnos, ¡como non!, ó peculiar mundo da economía sumerxida.

O meu Goberno afrontará decididamente este problema con medidas coercitivas, se fixese falta, pero principalmente polo camiño da apertura de canles axeitadas para o afloramento dos amplos efectivos económicos e productivos, hoxe en situación irregular.

Chegados a este punto, permítanme, Señorías, unhas palabras sobre a mocidade.

A xente nova é o banzo que asegura a continuidade, e aposta, ó mesmo tempo, polas innovacións, aceptando con decisión e sen complexos os retos que impón o futuro. Os novos son, de feito, o motor necesario para crea--las condicións que permitan afrontar e superar eses retos.

Eu quero dirixirme desde esta Cámara á xente nova para reclama--los seus esforzos e a súa participación xenerosa e crítica no proceso de modernización de Galicia. O meu Goberno terá moi en conta ás novas xeracións nas que debemos albisca--la Galicia que arelamos.

Para acada--la libre e eficaz participación da mocidade no desenvolvemento político--económico e social de Galicia é preciso coordena--las distintas áreas de intervención da Xunta de Galicia, aportando fórmulas imaxinativas e novidosas que provoquen a atención deste importante sector social, un dos máis afectados pola crise e a transformación da sociedade española:

-Convenios puntuais co INEM para a oferta de cursos de formación ocupacional e potenciación dos contratos de prestación de servizos.

-Política de colaboración cos Ministerios de Cultura, Traballo e Seguridade Social para a expansión na nosa Comunidade Autónoma de iniciativas como as das escolas--talleres.

-Utilización das posibilidades de formación e contratación que se abren a través do Fondo Social Europeo.

-Posta en marcha de talleres ocupacionais en convenios con Concellos e creación de cooperativas de servizos.

-Creación dunha oficina de asesoramento técnico--empresarial.

Entendemos que a posta en marcha dun auténtico sistema público de servizos sociais constitúe unha pedra básica para a superación das desigualdades sociais, partindo da consideración global dun marco comunitario inmerso nunha nidia política preventiva que se desenvolverá en estreita colaboración con outras Administracións e institucións, pero, fundamentalmente, coas Corporacións Locais. Esta política comprende aspectos como:

-Desenvolvemento da Lei de Servizos Sociais de Galicia.

-Presentación do Proxecto de Lei do Instituto Galego de Servizos Sociais contemplado na lei.

-Constitución do Consello Galego de Servizos Sociais, cunha composición que virá determinada pola lei que cree o Instituto Galego de Servizos Sociais.

-Elaboración do Mapa de Servizos Sociais de Galicia para coñecer con detalle as necesidades, os recursos e mailos servizos existentes.

-Modificación da actual zonifi-

cación dos servizos sociais de base con obxecto de axeitala á realidade social, etc.

No desenvolvemento das actuacións en materia de servizos sociais estableceranse canles de coordinación e planificación con outras Consellerías, como Ordenación do Territorio e Obras Públicas, Educación e Sanidade, tendo como finalidade a prevención e evitando situacións sociais de marxinação de determinados colectivos.

Amosarémolle especial atención á reinserción social e laboral do minusválido, así como dos colectivos marxinaados, dos toxicómanos, dos delincuentes, etc., e, por suposto, á descentralización da xestión en materia de servizos sociais.

En materia deportiva a acción política que nós tentaremos impulsar terá como soporte fundamental do seu desenvolvemento unha concepción do mesmo como hábito cultural que, á súa vez, contribúa ó afortalamiento da convivencia e ó respecto mutuo entre tódolos individuos.

Un estímulo importante para a extensión da práctica deportiva pode virnos, dada a proximidade das Olimpíadas en Barcelona, e é unha posibilidade que non deixará de lado o meu Goberno.

Como premisa inmediata imponse unha vontade firme de coordinación da política deportiva con outras instancias institucionais como Corporacións Locais, Deputacións Provinciais, etc., e entidades privadas de carácter social para, a partir da elaboración dun censo detallado da infraestrutura deportiva existente, cubri--las carencias advertidas e así determina--las liñas de actuacións futuras.

Creación de módulos tipo de equipamento para pavillóns deportivos, con criterios de calidade e funcionalidade; impulso de escolas deportivas de base; centro de investigación técnica e centros de

alto rendemento para o deporte de élite, son aspectos concretos que nós contemplamos dentro das prioridades da nosa política deportiva.

Así mesmo, cómpre afrontar con especial atención as dúas facetas deportivas, se non esquecidas cando menos non xustamente valoradas: o deporte escolar, non só no tocante á súa vertente estritamente competitiva, e o deporte universitario, que será necesario apoiar a través dos correspondentes convenios coa institución universitaria.

Compromiso de redobrar esforzos polos Xogos Deportivos de Galicia, a imitación das "Espartakiadas" da República Democrática de Alemaña, ou das pequenas Olimpíadas galegas, ou que implicaría extraer atletas e deportistas en xeral.

Señor Presidente, Señorías, ben saben vostedes do auxe do turismo nos últimos anos, o que non escapou á propia sociedade galega.

O noso entender, tres son os retos que debemos afrontar:

Primeiramente, a creación de infraestrutura, de xeito que se posibilite a corrección das carencias das zonas turísticas tradicionais, particularmente as costeiras, e se potencien aquelas outras con futuro como rutas turísticas do interior.

En segundo lugar, cumpriría unha intelixente e atractiva acción promocional, elaborando programas especiais para os meses que integran a tempada baixa, diminuíndo a estacionalidade, hoxe moi alta no noso país. Neste camiño terán especial relevancia o termalismo, o turismo deportivo, o de montaña e mailo turismo da terceira idade.

Por último, pretendemos unha regulación do sector que defenda os dereitos da demanda turística e do consumidor en xeral, dignificando e clarexando a oferta turística con esixencia duns mínimos de calidade e seriedade.

Señorías, a atención á creación, promoción e difusión da cultura, enténdese no noso proxecto de goberno como algo decisivo para a superación dos retos impostos polo futuro.

A política cultural é un pear esencial, poderíase dicir que case o cerne do noso programa de definición da política e, xa que logo, da acción de goberno. Neste senso, a identificación do noso pobo coas institucións do autogoberno debe estar baseada no máis fondo coñecemento das nosas raíces, na riqueza da nosa identidade, na normalización da nosa lingua e, tamén, na conciencia do noso potencial e da nosa capacidade de transformación dos nosos hábitos culturais.

E por isto polo que a exposición do labor do Goberno para os dous anos que restan de Lexislatura (aínda a metade da mesma) terá que contempla-la dobre realidade que nos conforma, é dicir, o mundo cultural que conservar e maila realidade cultural que potenciar. Unha vez máis é a ensamblaxe xusta entre tradición e modernidade, gracias a unha política dinámica, anovadora e seria, a que axuda a conforma-la definición que se pretende para o home galego que ten que habita-lo mundo que se achega xa ós derradeiros anos do segundo milenio.

Por esas razóns haberá que deixar definitivamente articulada unha infraestrutura cultural que atenda á consolidación da nosa cultura tradicional a través dunha política conservadora do xa existente, recibido en herdo dos nosos devanceiros e logro de séculos da historia.

Pero, ademais, haberá que deixar consistentemente establecida outra infraestrutura, complementaria dos fins propostos, que atenda á implantación da nosa capacidade cultural no mundo moderno, de xeito que a nosa realidade cultural e a nosa potencialidade creativa, a través dunha política dinámica e progresista, insira ó noso país no contexto cultural dos países cos

que temos establecidos vínculos históricos, culturais ou políticos, nun marco que abrangue as nacións e os Estados máis adiantados do mundo.

No primeiro caso, desde a Consellería de Cultura estableceremos unha coordinación entre as institucións públicas e privadas, relixiosas e leigas, para a perfecta avaliación e conservación do noso extraordinario e rico patrimonio cultural.

No segundo caso, a acción do Goberno que espero presidir deberá atender, de xeito necesario, a consolidar a existencia dunha rede coordinadora da nosa realidade cultural coa dos demais que nos contextualizan, isto é, coas institucións públicas e privadas do ámbito estatal ó que pertencemos e, a través delas, con aquelas outras de fóra das nosas fronteiras políticas que poidan axudar ó necesario e imprescindible espallamento cultural.

Como exemplo servirá no primeiro dos casos a contemplación da nosa realidade museística, patrimonial, bibliotecaria ou artística, por unha banda, e a necesidade de aplicación da tecnoloxía de punta, pola outra.

Do exposto é doadamente deducible a mínima acción cultural para levar a adiante en dous anos. Quere isto dicir que a planificación cultural que vai implícita nos puntos que se tratan de seguido supón, decididamente, o exercicio dunha política de mínimos considerados posibles e executables que, de alongarse no tempo a nosa acción de goberno, terían a conseguinte ampliación a máximos posibles que os dous anos de prazo establecido agora delimitan e abranguen.

Expostos así os obxectivos da política cultural do noso Goberno, pasarei a referirme a algúns puntos concretos:

Plan concertado cos Concellos para a elaboración dun estudo previo da nosa realidade cultural no

que se refire a espazos de lecer e tempo libre, infraestrutura cultural, sociedades recreativas, asociacións culturais e xuvenís, para efecto de delimitar as competencias, priorizando investimentos, modificando a nosa filosofía e fisionomía cultural, deseñando paralelamente os alicerses que sustenten unha política de concertación e coordinación coas diversas entidades e Administracións vinculadas dalgun xeito á cultura, como as Deputacións, Universidades, fundacións culturais, patronatos, etc..

Asentamento dunha rede bibliotecaria con dotación de medios humanos, económicos e materiais, que atenda ás necesidades que o país ten expostas neste senso.

Dotación de bibliotecas galegas no pertinente número de Universidades extranxeiras como para que diso se derive a creación de cátedras de Cultura Galega.

Potenciación definitiva da tradución das nosas obras de creación literaria a outras linguas do mundo, a través de disposicións que melloren as existentes actualmente.

Asentamento definitivo da Hemeroteca de Galicia como imprescindible fondo de consulta.

Implantación definitiva e firme do Arquivo Histórico do Reino de Galicia, institución indispensable na articulación da conciencia do país.

Informatización dos servizos administrativos da Consellería de Cultura, conectando as terminais coas do Ministerio de Cultura, co fin de aproveitar toda a información contida nesa institución e nas súas conexións internacionais.

Proxección exterior da nosa cultura en colaboración co propio Ministerio de Cultura e co Ministerio de Asuntos Exteriores, cos que se establecerá a necesaria colaboración neste eido.

Esta proxección exterior da nosa realidade veríase complementada coa creación de bolsas de estudio, embaixadas culturais, etc.

Atención permanente ós servizos culturais dos centros galegos do exterior, como vínculo necesario co mundo da emigración.

Desenvolvemento e posta en práctica da Carta Magna do 78 (artigo 3º), do Estatuto de Autonomía de Galicia e da Lei de Normalización Lingüística como os tres peares básicos do consenso respecto ó tema, por parte de tódalas forzas políticas e cidadáns da Comunidade Autónoma Galega.

Elaboración definitiva dunha planificación lingüística imprescindible para o país, establecendo a necesaria concordancia coa Dirección Xeral de Política Lingüística.

Colaboración cos museos existentes para a mellora dos seus fondos e elaboración dun catálogo de tódalas obras de arte, propiedade privada ou pública, existentes no noso país, así como a dotación de prazas específicas de restauradores que atendan á conservación e ó mantemento do noso patrimonio.

Convenios puntuais coas institucións laicas e relixiosas das que poida depende--la supervivencia do noso patrimonio cultural, histórico, artístico e arquitectónico.

Establecemento de convenios coa Televisión de Galicia que contemplan a programación de espazos dramáticos culturais, musicais, educativos, etc..

Os obxectivos de política cultural que acabo de citar lévanme agora necesariamente a expor algunhas propostas sobre a lingua, que, felizmente, vén sendo desde hai centos de anos eficaz instrumento de comunicación do noso pobo.

A realidade actual do noso idioma vén dada pola pervivencia de determinadas situacións de anorma-

lidade e incomprensión, polo que o labor que cómpre realizar para que se vaian esvaecendo certos prexuícios, que aínda afectan ó galego, é arduo.

Hai que pór en práctica medidas valentes que incidan directamente nas condicións ambientais que estorban a aprendizaxe do idioma galego e impiden un normal proceso de emprego habitual en tódolos momentos da vida social.

Son, pois, moitas as accións que hai que desenvolver, mediante a persuasión, por parte de todo tipo de entidades políticas e de cidadáns, e esas accións veñen dadas fundamentalmente pola decidida posta en práctica da Lei de Normalización Lingüística de Galicia.

Xa que logo, resulta necesario:

Adopta--las medidas pertinentes encamiñadas a fomenta--lo desenvolvemento dunha conciencia colectiva unánime e favorable á xeneralización do uso do galego na vida social, cultural e oficial de Galicia, así como nos nosos medios de comunicación.

Arrequece--la cultura galega mediante a tradución dos clásicos do pensamento da literatura universal.

Supera--lo restrinxido marco territorial no que actualmente se desenvolve a produción literaria galega, mediante iniciativas que tendan a proxectala alén das fronteiras, en consonancia co lugar que historicamente lle corresponde.

Estimular, mediante a aplicación de medidas concretas e efectivas, accións orientadas a dota--lo galego de instrumentos axeitados ó seu carácter de lingua normalizada.

Impulsar unha política de convenios coas distintas Administracións.

Non quero pecha--lo meu programa sen facer mención de algo que

resulta fundamental na Galicia actual. Estou a referirme á proxección externa do noso país.

Un país, e polo tanto un pobo con longa tradición histórica, coa cultura dinamizada, con ganas de aborda--lo futuro, require un estudo positivo nos seus peares.

Por iso, solucionado o problema actual da deterioración política, solventado o aspecto da preguiza gobernamental e a ineficacia, superada tamén a arbitrariedade e a pasividade, o país pode comezar a funcionar.

Mais non só se require que Galicia funcione, que estean dinamizadas e vivas as capas sociais e económicas que a dirixen, senón que a propia institución autonómica debe aportar algo máis. Ese "algo máis" é carga--las tintas, apostar seriamente para que a nosa dignificación e imaxe externa sexan acordes cos postulados do noso xeito de face--las cousas.

Traballar arreo por Galicia supón, ademais, discorrer polo camiño, bo vieiro, de presentar unha tarxeta de identificación fóra do noso territorio.

De nada vale quedarmos pechados en nós mesmos. Debemos, polo tanto, abrir Galicia cara a fóra.

Deste xeito contribuiremos, desde o Goberno, a amosa--las nosas cualidades, as nosas avantaxes e mailas nosas posibilidades para que en calquera lugar do mundo conste un coñecemento cabal e positivo de Galicia.

Este compromiso é firme, e a súa resolución virá plasmada pola presenza digna e eficaz nos comportamentos que o Executivo que eu presida manterá en tódolos foros nacionais e internacionais.

Queremos converter Galicia nun espello onde teñan que mirarse outros pobos e comprender que as cousas que se fan respostan a unha

ideia conxunta da nosa cidadanía.

Xa que logo, esa tarxeta de identificación permitiranos avanzar solidamente na profesión externa e afronta--la nosa convicción de compromiso eficaz e talante aberto ás latitudes. Como proba disto, comenazarase a programa--lo Congreso Mundial Galego, que permitirá desenvolver interna e externamente unha nova face de Galicia, combinado o que significan os costumes e os hábitos da nosa sociedade co futuro que temos e seremos capaces de conseguir.

Conxugar, pois, as raíces e os horizontes servirá de pauta de comportamento do noso quefacer de cada día.

E antes de rematar, unha lembranza para os milleiros de galegos que andan polo mundo adiante, lonxe de nós e desta ocasión.

O que piden o sentimento e maila razón é traballar arreo con siso para que os motivos e o mundo sombrío da emigración cheguen a ser coñecidos, canto antes mellor, soamente polos libros de Historia e de Literatura. Non pode ser outro o noso compromiso, xunto coa oferta de colaborar coas sociedades galegas de fóra da Terra.

Tamén un rogo: que nos axuden a construír unha Galicia nova, a Galicia de todos.

Vou rematar, pero antes de face--lo exame permítanme dirixirme ó Presidente da Xunta.

Hai cousa de dous anos o pobo galego determinou non ser gobernado por maioría absoluta neste Parlamento. Vostede atopou rigor e colaboración en todos nós, coas miras de acada--la gobernabilidade que permitiría resolve--los problemas da Autonomía. Vostede, señor Presidente, fundiu todo o capital de confianza depositado polos cidadáns e pola oposición.

Nestes últimos meses do seu

mandato, este país descubría abraiado a súa incapacidade para gobernar, o seu progresivo illamento coas únicas ansias de conserva--lo poder polo poder, paralizandoo a Autonomía e facendo da súa función un exercicio de banalización simbólica a custo do prestixio das institucións.

Unha condución dos asuntos públicos desaprobada en silencio polo pobo galego e, doutras maneiras, polos propios dirixentes do seu Partido.

A vostede, señor Presidente, nunca lle faltaron neste Parlamento interlocutores abertos ó diálogo e ós acordos, pero vostede preferiu o silencio e a apelación a conceptos inusuais da democracia. Vostede, señor Presidente, non chegou a decatarse de que era o Xefe do Executivo.

Non pode te--lo apoio desta Cámara e dos grupos políticos quen descoñece a existencia da moción de confianza ou non tivo folgos para presentala e preferiu a deterioración da institución. Señor Presidente, non culpe a ninguén de estar agora na situación á que chegou.

Señorías, este programa que escoitaron tan cortesmente é o conxunto de obxectivos e medidas que coidamos axeitados para Galicia. Estamos certos de que é un programa que atende exclusivamente ós intereses e ás esperanzas da maioría dos galegos, que queren vivir nunha terra próspera e en todo comparable a calquera país dos considerados máis desenvolvidos. Sabemos tamén que este programa pode e debe ser discutido e mellorado.

Confiamos nesa posibilidade e pedímo--la colaboración nesta Cámara para o arriquecemento do noso programa, tanto durante esta Sesión coma despois, se formamos Goberno, e tamén para a súa execución.

O Grupo Parlamentario dos Socialistas vén de cumprí--la súa obriga de discutir seriamente os

asuntos públicos, de presentar solucións viables e levarlle un fío de esperanza ó pobo galego.

Señorías, agora tócalles a vostedes cumprí--la súa parte. Se vostedes cren que a política actual do Goberno carece de dirección, que non goberna nin xestiona, que é insensible ós problemas da nosa sociedade, voten hoxe connosco.

Se vostedes coinciden en que temos que dignifica--la acción política en Galicia, prestixiar ó máximo a institución política e organizar unha Administración eficaz, voten hoxe connosco.

Se cren que sobre o programa que acabo de expor, cos perfeccionamentos que se estimen necesarios, pode abrirse unha nova etapa na nosa Comunidade Autónoma, voten hoxe connosco.

Se lles queren pór termo á inestabilidade, á confusión e á inoperancia do Goberno, voten connosco hoxe.

Señorías, teñen tamén vostedes a obriga de ofrecerlle unha saída política estable ó noso país. Eu vin aquí con ilusión, sabedor da miña responsabilidade e dos graves problemas do país, coa intención decidida de abrir camiños de esperanza e de realidades para o noso pobo.

Se vostedes votan esta moción, asumirei a miña responsabilidades con entusiasmo, con total adicación, entregando o mellor de min mesmo a unha causa que non é persoal, nin sequera partidaria.

Esa causa é un serio intento de superar unha etapa grave e desgraciada da primeira das nosas institucións políticas. Un esforzo para conectar coa traxectoria de homes e mulleres que pensaban a política como unha actividade digna, que tiñan como obxectivo final mellor--la vida dos membros da nosa comunidade e construír unha Galicia próspera, orgullosa, consciente da

súa propia identidade, da súa historia e, xa que logo, con fe no seu futuro.

Señor Presidente, Señorías, eu cumprín coa miña obriga; cumpran agora vostedes coa súa. Déanlle unha saída honrosa a esta crise política. Reclamo o seu apoio para esta moción porque entendo que non lle podemos pecha--las portas á esperanza.

Moitas gracias.

O señor PRESIDENTE: Suspéndese a Sesión ata mañá ás dezasete horas.

Suspéndese a Sesión.

Eran as seis e cincuenta e cinco minutos da tarde.

FOLLA DE SUBSCRICIÓN

PARLAMENTO DE GALICIA

Nome
Domicilio
Cidade Teléfono
Desexo subscribirme o Diario de Sesións do Parlamento de Galicia, de acordo coas condicións estipuladas a partir do
día de de 19 ata o 31 de decembro de 19
Con data de de 19, envíolles por xiro ou talón
nominativo, número, a cantidade de Pesetas.
..... a de de 19
Asinado

Edición e subscrición:

Servicio de Publicacións do Parlamento de Galicia.
Baixos do Pazo de Raxoi - Santiago de Compostela.
Teléfonos 981/587022 1- 587212 - 587412 - 587612.
Subscrición anual: 3.000 Ptas. Número solto: 75 Ptas.

HOJA DE SUSCRIPCIÓN

PARLAMENTO DE GALICIA

Nombre
Domicilio
Ciudad Teléfono
Deseo subscribirme al Diario de Sesiones del Parlamento de Galicia, de acuerdo con las condicións estipuladas a par-
tir del día de de 19 hasta el 31 de diciembre de 19
Con fecha de de 19, les envío por giro o talón
nominativo, número, la cantidad de Pesetas.
..... a de de 19
Firmado

Edición y suscripción:

Servicio de Publicaciones del Parlamento de Galicia.
Bajos del Palacio de Rajoy - Santiago de Compostela.
Teléfonos 981/587022 1- 587212 - 587412 - 587612.
Suscripción anual: 3.000 Ptas. Número suelto: 75 Ptas.

NOTA:

A subscrición é anual, por anos naturais. O período de subscrición re-
mata o 31 de de decembro de cada ano. As altas producidas durante o
ano contaranse, a efectos de cobro, desde o día 1.º de cada trimestre
natural, sempre que a data de subscrición sexa anterior a esta.

NOTA:

La suscripción es anual, por años naturales. El período de la suscrip-
ción finaliza el 31 de diciembre de cada año. Las altas producidas du-
rante el año se contarán, a efectos de cobro, desde el día 1.º de cada
trimestre natural, siempre que la fecha de suscripción sea lanterior a
esta.

Vol. 0	Regulamento do Parlamento de Galicia
Vol. 1	Estatuto de Autonomía de Galicia Lei da Sede das Institucións Autonómicas Lei reguladora da Xunta e do seu Presidente
Vol. 2	Lei de normalización lingüística
Vol. 3	Lei de limitacións á propiedade nas estradas non estatais de Galicia
Vol. 4	Lei de recoñecemento da galeguidade Lei de Fundacións de interés galego Lei do Consello da Cultura Galega
Vol. 5	Lei de Presupostos da Comunidade Autónoma para 1982 Lei para o incremento dos tipos de taxas de contía fixa Lei de Presupostos da Comunidade Autónoma para 1983
Vol. 6	Lei de sanidade escolar
Vol. 7	Lei de xestión económica e financeira pública de Galicia
Vol. 8	Lei reguladora do Consello Asesor de RTVE en Galicia Proposición de Lei da terceira canle de televisión Lei da Compañía de Radio-Televisión de Galicia
Vol. 9	Lei do Valedor do Pobo Lei de símbolos de Galicia
Vol. 10	Lei do Fondo de Compensación Financeira Lei de Presupostos da Comunidade Autónoma de Galicia para 1984 Lei de asignación de recursos fixados polo R.D. Lei 3/1984 á C.A. de Galicia Lei de Presupostos da Comunidade Autónoma de Galicia para 1985
Vol. 11	Lei de eleccións ó Parlamento de Galicia Lei de gastos electorais
Vol. 12	Lei de ordenación da pesca Lei de ordenación marisqueira Lei de sancións en materia pesqueira, marisqueira e cultivos mariños

Distribúe
GALAXIA
Reconquista, 1 - Vigo
Teléfonos (986) 432100 - 433238

De venda
en librerías